

Správa o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
Prijímateľ:	Stredná priemyselná škola technická, Komenského 5, 085 42 Bardejov
Názov projektu:	Inovujeme a vzdelávame pre prax
Kód ITMS projektu:	312011Z527
Názov pedagogického klubu:	14d Klub učiteľov PrG
Dátum stretnutia pedagogického klubu	16.11.2021
Miesto stretnutia pedagogického klubu	Stredná priemyselná škola technická, Komenského 5, 085 42 Bardejov
Meno koordinátora pedagogického klubu	Ing. Emília Priputenová
Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://iavpp.spsbj.sk

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE:

Hlavná téma stretnutia: Porozumenie textu, Práca s odborným textom na prírodovedných predmetoch

Krátka anotácia: Členovia klubu prírodovednej gramotnosti diskutovali na tému porozumenie textu, kde sa zamerali predovšetkým na metódy porozumenia textu a jeho interpretáciu.

Kľúčové slová: porozumenie textu, spracovanie textu, interpretácia textu

HLAVNÉ BODY, TÉMY STRETNUTIA, ZHRNUTIE PRIEBEHU STRETNUTIA:

Téma stretnutia: Porozumenie textu, Práca s odborným textom na prírodovedných predmetoch

1. Členovia klubu prírodovednej gramotnosti na začiatku stretnutia diskutovali o procese spracovania jazyka (textu), kde sa vytvárajú fonologické, syntaktické a sémantické reprezentácie, a to prostredníctvom aktivovania rôznych súčastí jazykových vedomostí. Veľký vplyv na interpretáciu jazykových výrazov má situačný kontext a všeobecné vedomosti recipienta (prijímateľa ako žiaka).
Rozšírenou metódou na zisťovanie porozumenia textu je jeho reprodukcia. Súčasťou porozumenia textu je aj schopnosť vedieť text interpretovať. Učitelia sa zhodli, že existujú dva typy reprodukcie, a to doslovná a voľná. Na účely zisťovania porozumenia textu možno použiť len druhý typ. Doslovná reprodukcia je pamäťovou záležitosťou a nemusí indikovať porozumenie. Voľná reprodukcia sa od predchádzajúceho typu líši tým, že je istou transformáciou východiskového textu. Žiak z tohto textu vyberá a zoraduje informácie.
Učitelia zhodnotili, že texty môžu byť rôzne náročné z hľadiska požiadavky na porozumenie. Ak je táto požiadavka nízka, reprodukcia málo odráža hĺbku porozumenia. Reprodukcia textu sa hojne uplatňuje vo výskumnej oblasti pri skúmaní psychologických a psycholingvistických operácií, ktoré sa uskutočňujú pri porozumení textu. Na tieto účely sa používajú texty vypracované takým spôsobom, že ich zapamätanie nie je možné alebo je sťažené bez porozumenia. Ide najčastejšie o texty s veľmi zložitým obsahom, o texty s pomiešanými vetami alebo odsekmi a texty s vetami usporiadanými v obrátenom poradí.
2. V druhej časti sa učitelia zamerali na zisťovanie porozumenia textu. To spočíva v kladení otázok typu „Rozumeli ste, čo som povedal?“, „Rozumeli ste, čo ste čítali?“ Učitelia sa zhodli, že samotná vyučovacia prax ukazuje, že tento typ otázok vedie k málo validným odpovediam, pretože žiak nie vždy správne hodnotí svoj výkon. Inou ťažkosťou je, že často nevie, aké kritériá kladie učiteľ na porozumenie v danej situácii. Oveľa vyššiu validitu majú však otázky, ktoré sú zamerané konkrétnejšie, na jeden alebo niekoľko prvkov textu. Takéto otázky sú veľmi frekventované vo vyučovaní. Možno ich použiť na zisťovanie porozumenia všetkých rovín textu: slov, vnútrovetných i medzivetných vzťahov a na identifikáciu makroštruktúry textu. Súčasťou porozumenia textu je aj schopnosť vedieť text interpretovať. V súvislosti s interpretáciou, rozlišujeme prirodzenú a reflexívnu interpretáciu. Porozumenie textu má dve základné zložky, a to spoznávaciu a kognitívnu. So spoznávacou stránkou porozumenia textu súvisí prirodzená interpretácia, ktorá je založená na identifikovaní informácií obsiahnutých v texte. Na druhej strane, pre kognitívnu stránku porozumenia textu je typická reflexívna interpretácia. Učitelia sa zhodli, že prirodzená interpretácia sa nemá chápať ako aktivita, zámerná činnosť, ale ako neuvedomovaný, nezámerný, automatizovaný proces. Reflexívna je už zámernou, uvedomovanou jazykovou činnosťou, ktorou sa produkuje nový text, text nad pôvodným textom. Celkove sa dá povedať, že kým prirodzená interpretácia je súčasťou jazykového správania, reflexívna interpretácia je prejavom jazykovej činnosti.
3. Záver

ZÁVERY A ODPORÚČANIA:

Odporúčame, aby sa členovia klubu, ktorí sa v rámci tejto témy vzdelávali, podelili so svojimi skúsenosťami s ostatnými členmi.

1. Zhrnutie a plánovanie činností do ďalšieho obdobia, záver porady:
 - a) Zhrnutie činnosti: Porozumenie textu, Práca s odborným textom na prírodovedných predmetov.
 - b) Plánované činnosti: Porozumenie textu, Bádateľská aktivita na hodinách MEC, FYZ.
2. Záverečné uznesenia: Členovia PK využijú získané poznatky vo svojom edukačnom procese v oblasti rozvoja prírodovednej gramotnosti a funkčnej gramotnosti.

Vypracoval (meno, priezvisko)	Ing. Emília Priputenová
Dátum	16.11.2021
Podpis	
Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Jaroslav Bujda
Dátum	16.11.2021
Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu.